

I bekræftende fald spørges om konsekvenserne heraf med henblik på den opståede uro på teatret.“

Vagn Bro: Da dette spørgsmål har været offentligt kendt og der ikke har været givet meddelelse om, at der ikke har været krævet et sådant forhør, går jeg ud fra, at sagen forholder sig således. Jeg står ganske uforstående over for, at teatercheferne har kunnet love denne undertrussel om et tjenestemandsförhör bortdragne mand en gæsteoptræden på det kgl. teater. Om det kun er for få dage eller længere tid er efter min mening ganske irrelevant i denne forbindelse. Det ville være ukendt i den danske administration, om en mand, der var afskediget, da han ikke ville tage et tjenestemandsförhör, uden at dette var afholdt eller krævet herom taget tilbage — og det foreligger der intet om — vendte tilbage. Jeg understreger, at det ikke er ud fra moralske eller kunstneriske bevæggrunde, jeg har stillet dette spørgsmål, men ene ud fra det lighedskrav, som er et demokratisk styres forudsætning, og for at søge at skabe ro om teatret og give dets kunstnere rimelige arbejdsvilkår.

Undervisningsministeren (Jørgen Jørgensen): I december 1951 blev Harald Lander afskediget som balletmester ved det kgl. teater efter en tjenstlig undersøgelse, som den daværende undervisningsminister havde beordret iværksat i anledning af en række klager, der var fremkommet over balletmesteren.

Forud for den tjenstlige undersøgelse var visse sigtelser for strafbare forhold behandlet af politi- og anklagemyndighed, men denne undersøgelse resulterede i, at der ikke rejstes tiltale.

Undervisningsministeriet anmodede derefter daværende landsdommer — nu højesteretsdommer — J. Trolle om at foretage en tjenstlig undersøgelse af samtlige klager over balletmester Harald Lander, såvel de af anklagemyndigheden undersøgte som

forskellige klager over Harald Landers ledelse af balletten som balletmester.

Efter en indgående undersøgelse af alle de forhold, der var påsigtet Harald Lander som strafbare, nåede dommer Trolle til det resultat, at ingen af disse forhold kunne danne grundlag for straf. Behandlingen af denne del af klagerne over Lander var dermed fuldt tilendebragt.

Harald Lander modtog derefter et engagement ved Pariseroperaen og rejste ud af landet. Ved hans afrejse bortfaldt den fortsatte undersøgelse. Denne undersøgelse vedrørte som nævnt de klager, der var rettet mod ham som balletmester, d. v. s. som kunstnerisk leder af balletten. Det kgl. teater og undervisningsministeren var bekendt med gæsteengagementet. Pariseroperaens ledelse havde umiddelbart forinden spurgt det kgl. teater, om der i sagen her var noget, der kunne hindre hans engagement ved Pariseroperaen. Dette spørgsmål besvarede teatret benægtende efter samråd med den daværende undervisningsminister.

Tjenestemandundersøgelsen blev således ikke ført til ende for den sidste dels vedkommende, men sagen mod Lander må betragtes som afsluttet med hans afskedigelse med $\frac{3}{4}$ pension.

Det kgl. teaters ledelse har nu engageret Harald Lander til som gæsteinstruktør i næste sæson at sætte en balletaften op, omfattende hans og Knudåge Riisagers ballet „Etude“ samt 2 andre balletter.

Efter loven om det kgl. teater er det teatrets opgave at opføre de bedste dramatiske arbejder inden for skuespil, opera og ballet, fortrinsvis danske. Teatret har under hensyn hertil ønsket at få balletten „Etude“ genoptaget i repertoiret, og det anses ikke for muligt at sætte denne ballet op i kunstnerisk korrekt form uden Harald Landers personlige medvirken.

Teatrets beslutning om at engagere Lander som gæsteinstruktør er truffet med tilslutning af et flertal inden for teatrets tilsynsråd. Kun et enkelt medlem af tilsynsrådet gik imod beslutningen.